

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

cjl_sty02 Vypravování

Vypravování

Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0950
Kódování materiálu	VY_32_INOVACE_konec_cjl_sty02
Označení materiálu	sty02_pl.pdf
Název školy	Gymnázium Kladno
Autor	PhDr. Taťána Podpěrová
Anotace	Výukový materiál pro samostatnou práci žáků zaměřený na schopnost vypravovat příběh podle osnovy za využití vhodných jazykových prostředků
Předmět	Český jazyk a literatura
Tematická oblast	Stylistika
Téma	Vypravování
Očekávané výstupy	Student se zorientuje ve vypravování příběhu, je sám schopen vypravovat příběh podle osnovy za využití výstižných jazykových prostředků
Klíčová slova	Vypravování, osnova, odstavec, začátek, konec, jazykové prostředky
Druh učebního materiálu	Prezentace
Ročník	Prima
Cílová skupina	nižší stupeň osmiletého gymnázia
Ověřeno	23. 1. 2014, 01
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora	

Metodický pokyn

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

cjl_sty02 Vypravování

VYPRAVOVÁNÍ

- 1. Vypravování událostí a zážitků patří k nejčastější složce lidské komunikace.**
Základem vypravování je děj – vypravujeme, co se nám přihodilo, co jsme viděli.
Prosté vypravování probíhá v časové posloupnosti – děj vypravujeme tak, jak se skutečně stal.
Abychom zachovali dějové napětí, je nutno vynechat nepodstatné informace a volit výstižná dějová slovesa.

Osnova vypravování

a/ uvedení

b/ zápletka

c/ vyvrcholení

d/ rozuzlení

Osnova může být heslovitá i větná.

Jazykové prostředky vypravování:

Dějová slovesa

Věty oznamovací, tázací i rozkazovací

Přímá řeč

Jednočlenné věty

Výstižná podstatná a přídavná jména

Příslovce

Citoslovce

Slovník vypravování je velmi pestrý.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

cjl_sty02 Vypravování

2. Dokončete podle vlastní fantazie konec příběhu:

Vyrazili jsme časně ráno. Cesta lesem ve stínu borovic příjemně ubíhala. Právě jsme se blížili k malému jezírku, když se před námi ozval výkřik: „Pomóóc!“

3. Vyprávějte podle vlastní fantazie začátek i konec příběhu. Pracujte ve skupinách po 3 – 4 a porovnejte, čím se vaše příběhy liší.

Najednou se dveře otevřely, pesek vběhl dovnitř, vyskočil na židli, popadl šunku do čumáku a byl ten tam. Než jsem se stačil vzpamatovat, zaslechl jsem na dvoře auto. Máma je tu! Co teď?

4. Doplňte do následujících vět vhodná slovesa:

Maminka ..... konvici na čaj a slila vodu do malých šáleků.

Pejsek smutně ..... na převrácenou misku s vodou.

Slabý větřík ..... listy knihy, která ležela na stole.

Děda ..... dříví a rovnal je do připraveného vozíku.

Skřivan ..... každé ráno veselou písničku.

Nikdo nevěděl, kam se ten kouzelný dědeček

Zítra ..... na cestu co nejdříve.

Růže ..... po celé zahradě.

Zahřmělo, zablesklo se a začalo

5. Ztratil se začátek vypravování. Pokuste se příběh doplnit:

Nakonec jsme píchlé kolo přece jen opravili. Do chaty jsme dorazili až za tmy. Všichni už byli po večeři, ale nám to nevadilo. Hřál nás dobrý pocit, že jsme pomohli kamarádovi.

6. Napište příběh za využití těchto slov:

a/ Test maminka učít se kamarádi kino pětka týden opravit si zakázat trucovat

b/ babička les péci děti borůvky chutnat sladký natrhat koláče

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

cjl_sty02 Vypravování

7. **Přečtěte si tento příběh:**

Svíčka

Nejdřív jsem dlouho ležela v krabičce s ostatními sestrami. Všechny jsme byly bílé a voskové. Byla jsem zvědavá, co se s námi stane. Jednoho dne si nás koupila nějaká paní. Uložila celou krabičku do tašky a odnesla ji pryč. Potom jsme zase byly v nějaké polici ve tmě. Už to byla nuda. Až jednou!

Přišla malá holka a rozbalila naši krabičku. Vysypala nás na stůl. Pak mě vzala a uskřípla mě do nějakého stojánku. Nejdřív to trochu bolelo, pak jsem si zvykla. Ten stojánek upevnila na větvičku vánočního stromku. To byla krása!

Ale večer nás paní zapálila, abychom svítily. Nejdřív se mi to líbilo. Viděla jsem krásný pokoj a dárky a šťastné děti. Pak jsem se ale začala zmenšovat, až jsem zmizela úplně. No řekněte, co to je za život?

a/ Ve které osobě je příběh vyprávěn?

b/ Myslíte, že by zde měla být využita přímá řeč?

c/ Vyberte si nějakou obyčejnou věc a napište její životní příběh.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

cjl_sty02 Vypravování

ŘEŠENÍ

Tento pracovní list nemá řešení. Je založen na samostatné tvůrčí práci studentů.

Zdroje:

[1] KRAUSOVÁ, Zdeňka a Renata TERŠOVÁ. *Český jazyk 7: pro základní školy a víceletá gymnázia: příručka učitele*. 1. vyd. Plzeň: Fraus, 2004, 200 s. ISBN 80-723-8322-1.